

ARCHIPEL WILLEMSPARK

nieuws... mensen... samenleving...

www.archipelwillemspark.nl

Poëzie, patat, prosecco... en sneeuw!

Onder het motto Poëzie, Patat en Prosecco is op zaterdagmiddag 25 oktober het zevende muurgedicht van de Stichting ArchipelpoëZie onthuld in aanwezigheid van de Algemeen Afgevaardigde van de

Vlaamse Vertegenwoordiging in Nederland, voormalig buurtbewoner Axel Buyse, de leden van de Stichting ArchipelpoëZie en vele tientallen buurtbewoners. Dat de heer Buyse hier een woord wilde spreken had natuurlijk alles te maken met de maker van het gedicht, zijn landgenoot Ivo van Strijtem. Ivo van Strijtem, pseudoniem van Ivo Evenepoel (1953) is dichter, maar ook leraar Engels, vertaler en bloemlezer.

Het gedicht dat de zijmuur van Riouwstraat 48 siert (zie foto) komt uit de bundel De Liefde, jazeker (2014, Atlas/Contact, Amsterdam). De liefde is de centrale thematiek in Van Strijtems werk. Open, toegankelijke gedichten zijn het, vaak verrassend en soms bedrieglijk eenvoudig.

Theo Osse, samen met Frederik Fernhout bewoner van Riouwstraat 48: 'Dat wilden we ook graag. Een gedicht dat je tegemoet komt, dat je in het voorbijgaan even stil doet staan en dat je doet denken, hé, wat bijzonder, door een verrassende wending, een net even andere gedachte. En dat heeft dit gedicht allemaal, vinden we. We zijn er erg blij mee.'

Het muurontwerp was ook dit keer weer van de *ontwerpvloot*, het bureau van Wilmar Grossouw en Annebel Schipper. De gekozen letter: de Collis, van typograaf en letterontwerper Christoph Noordzij (zoon van typograaf en letterontwerper Gerrit Noordzij). 'Een letter met een statige uitstraling,' volgens Ruth van Rossum, de voorzitter van ArchipelpoëZie.

In haar toespraak memoreerde Ruth van Rossum ook de activiteiten die de Stichting voor de komende tijd op stapel heeft staan: een achtste muurgedicht (begin volgend jaar) en een poëzieproject op scholen als onderdeel van het educatiespoor van de stichting.

Het was erg gezellig, die zaterdagmiddag, met poëzie, met patat (mét), prosecco en swingende muziek van het saxofoonkwartet Basta met solist Daan van Koppen. En er was sneeuw, heel veel sneeuw... uit de sneeuwmachine die deze opening weer net dat verrassende tintje gaf.

DL

Het stinkt in de Javastraat

'Ik vind het voortdurend stinken, maar ik wil toch blijven fietsen', zegt Connie Rietra, die activiteiten voor schone lucht in Haagse wijken coördineert. Den Haag heeft in recente metingen slecht gescoord, en dan vooral onze wijk.

De metingen zijn door wijkbewoners samen met Milieudefensie gedaan, en door een onafhankelijk laboratorium geanalyseerd. De uitkomsten zijn vastgelegd in het rapport: 'Hoe gezond is onze lucht'. Op 2 oktober werd dat aangeboden aan wethouder Thom de Bruijn van verkeer (D66). Op ruim de helft van de 98 meetpunten is de lucht ongezond tot zeer ongezond. De Javastraat komt als slechtste uit de bus. Bezorgde bewoners kwamen op 30 oktober bij elkaar om in samenwerking met Milieudefensie vervolgvormen voor te bereiden. In elke buurt zijn nieuwe teams van buurtbewoners gevormd, in onze wijk geldt dat voor metingen en activiteiten in de Javastraat, de Laan van Meerdervoort en de Raamweg.² Op 15 januari 2015 zullen nieuwe metingen op 50 punten in Den Haag beginnen, op hetzelfde moment als in de rest van het land. Er gaat een gedegen voorbereiding van de teams aan vooraf.

Connie Rietra over haar betrokkenheid: 'Ik ben me rot geschrokken van de effecten op gezondheid, longkanker, hart en vaatziekten. Ik ben al een tijdje met duurzaamheid bezig, sinds twee jaar ben ik overgestapt op fietsen, en zo weinig mogelijk autorijden. Dat was een verandering, je gaat anders leven, het bevalt me, en bovendien spaar ik een hoop geld uit. Ik schaam me nu voor de vieze lucht die ik al die jaren uitgestoten heb.'

Roet is de gevaarlijkste luchtvervuiler

Roet komt vrij bij onvolledige verbranding van koolstofhoudende (fossiele) brandstoffen. De allerkleinste deeltjes vallen onder het zogenaamde ultra-fijnstof, dat doordringt in de bloedbaan.

'De gezondheidseffecten van luchtvervuiling zijn te weinig bekend,' zegt Dr. Berendsen, longarts in het Bronovo ziekenhuis op de bijeenkomst van 30 oktober. 'Toch hebben top medische tijdschriften, zoals "The Lancet", er steeds meer aandacht voor. Deeltjes groter dan 2 en kleiner dan 0,05 micrometer veroorzaken ontstekingen in de longen, en nog kleinere deeltjes komen in de bloedbaan terecht. Dat laatste veroorzaakt hartproblemen. De mensen zijn vergeten dat the Great Smog in 1952 in Londen onmiddellijk de dood veroorzaakte van 4000 mensen, en nog 8000 op iets langere termijn. De maatregelen richtten zich destijds nauwelijks op vermindering, maar op verspreiding, dus hoewel de situatie ogenschijnlijk verbeterde werd de vervuiling niet echt opgelost.'

En dat is precies wat er in Den Haag gebeurt. Het verkeerscirculatieplan (vcp) dat de luchtvervuiling in de binnenstad aan moest pakken heeft de problemen naar de woonwijken verplaatst, en de vervuiling groeit nog steeds. 'Het moet schoner en minder,' zegt Ivo Stumpe van Milieudefensie. 'Den Haag heeft geen beleid om het verkeer te verminderen, integendeel, alles wordt eraan gedaan om het te laten groeien. De lage parkeertarieven, de bomen die worden omgehakt voor parkeerplaatsen, de dure tunneltjes, de bezuinigingen op het Openbaar Vervoer, de milieuzone die niet wordt uitgebreid.' Connie Rietra vult aan: 'De geplande Rotterdamse baan brengt nieuwe files rechtstreeks naar het Malieveld.' De ervaring leert dat vandaar een deel over de Burgemeester Patijnlaan afbuigt naar Zuid-West Den Haag, en via de Javastraat terug. Automobilisten moeten nu in de Javastraat de motor afzetten als ze in de file staan te ronken. Inmiddels zijn ook veel fietspaden en stoepen smaller gemaakt, parkjes verdwenen, de binnenstad volgebouwd met hoge gebouwen die meer auto's aantrekken, en fietsenrekken bij veel winkelstraten weggehaald. De helft van de Haagse bewoners heeft geen auto, en de andere helft wil best vaker op de fiets en met het ov als daar goede faciliteiten voor zijn, de fietspaden veilig zijn en de lucht nog in te ademen is.

> lees verder op pagina 3

1 Hoe gezond is onze lucht? Eindrapportage meetcampagne oktober 2012-april 2014. Milieudefensie juni 2014.

2 Coördinator voor de Javastraat: Dhr. A. Quaadvlieg.

DECEMBER 2014

Een uitgave van Bewonersorganisatie
Archipel & Willemspark. Oplage 5000.

Opening Kunstloper

> pagina 5

40 jaar Klokhuis

> pagina 8 en 9

Berichten uit Willemspark

> pagina 12

Nieuwjaarsreceptie in 't Klokhuis

zondag 4 januari 2015
15.00 - 17.30 uur

De nieuwjaarsreceptie wordt georganiseerd door de bewonersorganisatie Archipel&Willemspark, Stichting Wijkbus Stap-In, Vereniging 't Klokhuis, Stichting het Klokhuis en Stichting ArchipelPoëZie.

U bent van harte welkom.

International Residents

Much of the material in this community newspaper can be found in English on the international section of the community website:

www.archipelwillemspark.nl

Bewonersorganisatie Archipel & Willemspark

secretariaat
p/a Celebesstraat 4, 2585 TJ Den Haag
Administratie: mw. Trudy Hollander
T. 404 95 80 (bij geen gehoor T. 350 35 11)
secretariaat@archipelwillemspark.nl

voorzitter
dhr. mr. P.A. Offers T. 517 67 01
arnout@archipelwillemspark.nl

vice-voorzitter
mw. mr. C.C. Dedel-van Walbeek T. 350 33 55
tieke@archipelwillemspark.nl

secretaris
jhr. W.F. Hooft Graafland T. 360 90 63
folef@archipelwillemspark.nl

penningmeester
dhr. mr. R. Klein T. 362 57 44
ruud@archipelwillemspark.nl

lid dhr. ir. A. Bloembergen
auke@archipelwillemspark.nl

lid Katja Beekman
katja@archipelwillemspark.nl

contact zorg en welzijn
ruud@archipelwillemspark.nl

contact duurzaamheid A/W
duurzaam@archipelwillemspark.nl

contact ruimtelijke ordening
ruimtelijkeordening@archipelwillemspark.nl

contact verkeer
verkeer@archipelwillemspark.nl

contact openbare ruimte
openbareruimte@archipelwillemspark.nl

contact cultuur
dymph@archipelwillemspark.nl

wijkberaadsvergadering
donderdag 22 januari 2015
20.00 uur, 't Klokhuis, Celebesstraat 4

wijkkrant
Sluiting kopij: 20 januari 2015
Sluiting advertenties: 26 januari 2015
p/a Celebesstraat 4, 2585 TJ Den Haag,
T. 350 35 11, secretariaat@archipelwillemspark.nl

redactie
Lucia v. d. Bergh, Bianca Fieret,
Dymph van der Laan, Loes van Lakerveld,
Else Ponsen, Marjan Teesing,
Prescilla van Zoest
bijdragen
Julie Dahmen, Yuri van Geenen, Isabel Hylkema,
Carien Janssen van Raay, Gracia Prisse,
Baster Haar, Hans Plat, Rosalie Weijers

vormgeving de ontwerpvlot
webgraaf Anne Tielman, Ite van Dijk

websiteredactie
Ank Beekman, Frits Hoorweg, Margreet Meijer, Cristo Padmos, Deniz Pelsman, Josephine de Vijlder
nieuws voor de website
website@archipelwillemspark.nl
nieuwsbrief ontvangen?
Aanmelden via www.archipelwillemspark.nl

digitale muurkrant
in de Archipel in 't Klokhuis en bij AH en in Willemspark bij Bodyflex 100% Catharina

Klachten stadsbeheer bel 14 070
Gemeente Den Haag

Algemene adressen

Wijk- en Dienstencentrum 't Klokhuis
informatie zie pagina 12

Wijkcentrum Het Schakelpunt
Burg. Patijnlaan 1900, 2585 CB Den Haag

Koffiedrinken 55+
maandag t/m vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur
dinsdag 10.00 tot 11.00 uur

Geheugentraining
Carly Steijn T. 06 398 506 86
carly.steyn@florence.nl

Gym op de stoel M.B.V.O.
dinsdag 11.00-12.00 uur
Aanmelden ter plekke

Maaltijd op woensdag
17.00-18.00 uur, info/aanmelden T. 350 35 11

Inlooppreekuur wijkverpleegkundige
Karina Kuipers, vrijdag 12.00 - 14.00 uur

Florence Thuiszorg
Verzorging en verpleging
maandag t/m donderdag tussen 9.00-12.00 uur
T. 754 13 10 (calamiteiten 413 10 00)

Pedicure
Marielle Voois, donderdag 11.00 - 16.00 uur
T. 06 46 745 114

Stichting Terminale Zorg door vrijwilligers
T. 754 13 30, info@terminalezorg.nl

Staedion
informatie 0900 14 24

Prikpost huisartsen bij apotheek Nauta
dinsdag en donderdag 09.00 - 10.30 uur

Burenhulp
Mevr. M. Simonis-van Harten (vanaf 11.00 uur)
T. 350 34 94

Vredeskapel
Malakkastraat 1-5, info@vredeskapel.nl
www.vredeskapel.nl

The Anglican Church of St. John + St. Philip
Ary van der Spuyweg 1A
T. 355 53 59
churchoffice@stjohn-tsphilip.org
www.stjohn-tsphilip.org

Clubhuis en Speelpark De Cantaloup
Cantaloupenburg 26A, 2514 KL Den Haag
clubhuis.cantaloup@gmail.com

Clubhuis te huur voor €60, Giro: 8160392

Politie Haaglanden
T. 0900 88 44
T. 112 bij spoed & verdachte omstandigheden!
www.politie.nl/haaglanden/bureaus

Katten oppas!
mw. J van Beek
T. 352 30 20

Oppassen geblazen!

Wanneer u een oppas zoekt kunt u onderstaande personen benaderen. De voorwaarden dient u verder zelf te maken.

Laurens Bos	T. 0636199624	Dido Graswinckel	T. 06 295 640 60
Malou Polak	T. 350 61 16	Sophie Vlaar	T. 362 82 70
Marlijn Roelvink	T. 06 189 84 312	Mw M. Vollema	T. 06 519 58 607
Thijs van Schaik	T. 06 121 08 703	Jonas van West	T. 06 536 29 762
Aria Veen	T. 354 05 01	Godert de Zoeten	T. 06 335 61 295

Houd A&W schoon en prettig!

Huisvuil ophalen
Ophalen huisvuil wekelijks op vrijdag
Papier maandelijks op donderdag

Lantaarn kapot, afvalbakken vol of een verzakte stoep?
Meld het aan de gemeente, bel 14070.
U krijgt een melding als het is opgelost.

Voorontwerp herinrichting Bankastraat vastgesteld

Uitvoering start eerste kwartaal 2015

Het college van B&W is akkoord met het plan voor de herinrichting van de Bankastraat. Nu kan het definitieve ontwerp worden vastgesteld. De Bankastraat wordt veiliger voor fietsers en andere weggebruikers. Daarnaast wordt de straat opgeknapt en aantrekkelijker gemaakt, zodat de kwaliteit van de winkelstraat verbetert.

De Bankastraat is een belangrijke verbinding in de Archipelbuurt voor zowel auto-verkeer, fietsers als voetgangers. In het brede deel zijn er in beide richtingen brede rijstroken voor auto's, waardoor er weinig ruimte is voor fietsers. In het gedeelte tussen de Laan Copes van Cattenburch en de Sumatrastraat komen aan weerszijden vrijliggende fietspaden. In het smallere deel van de Bankastraat worden fietsstroken van rood asfalt aangelegd.

De herinrichting van de Bankastraat is het gevolg van een burgerinitiatief dat op 28 oktober 2008 aan de gemeenteraad is aangeboden. Omwonenden van de Bankastraat zijn het burgerinitiatief gestart, met als belangrijkste doel de straat veiliger te maken. De gemeenteraad heeft destijds besloten een aantal maatregelen meteen uit te voeren en een herinrichting te overwegen zodra groot onderhoud noodzakelijk was.

GEMEENTEBERICHT

Wilt u onze wijkkrant echt niet in de bus of juist wel?

Veel wijkbewoners hebben een sticker op de brievenbus met een groot Nee-Nee erop. Soms krijgen ze toch een wijkkrant van een bezorger, die meent dat de wijkkrant toch echt wat anders is dan reclaimedrukwerk of een commercieel huis-aan-huisblad. Hij meent dat de wijkbewoner achter de brievenbus vast wel graag het buurtnieuws zal willen lezen. Menigee geeft aan dit op prijs te stellen, maar soms reageren mensen ook - bijna agressief - dat ze die sticker er niet voor niks op hebben geplakt. Er zijn ook bezorgers die vinden dat men zo'n sticker moet respecteren en daar dus geen wijkkrant in de bus doen. Dit is weer voor anderen niet de bedoeling, want ze willen wel een wijkkrant.

Heeft men een Ja-Nee-sticker op de deur dan krijgt men wél alle huis-aan-huisbladen (dus ook de wijkkrant), maar geen los reclaimedrukwerk. Dit is per jaar circa 52 kg (oud) papier minder. Wil men zo'n Ja-Nee-sticker hebben, dan kunt u deze aanvragen bij Vereniging MailDB, tel 0900-2025095 (€ 0,25 per min) of bij het Stadsdeelkantoor.

De bezorgers gaan intussen door met hun (vrijwilligers)werk en blijven hun eigen keuze maken en geloof maar: ze doen het allemaal voor uw bestwil!

EPB

NEE Géén ongeadresseerd reclaimedrukwerk | **JA** Wél de wijkkrant in de bus!

NEE Géén ongeadresseerd reclaimedrukwerk, géén Huis aan Huis bladen

Inbraakpreventie

De meeste inbrekers zijn gelegenheidsinbrekers. Ze lopen door een straat heen en breken in bij een woning waarvan de voordeur van slechte kwaliteit is.

Zorg voor een goed hoofdslot (Politie Keurmerk Veilig Wonen) eventueel aangepast met een bijzetslot. Zorg dat de cilinder niet uitsteekt en zorg voor goed veiligheidsbeslag, zogenaamd blind veiligheidsbeslag. Dat houdt in dat er geen schroefgaten aan de buitenkant aanwezig zijn. Ook moet er gelet worden op een mogelijke kier tussen de voordeur en de deurpost. Dan moet er een secu-strip geplaatst worden over de hele lengterichting van de deur. Zorg ook voor verlichting binnen. Als u weg gaat laat dan een lamp branden. Een donker huis valt meer op dan een verlicht huis. Zet eventueel een extra bijzetslot in de bovenlichtjes (het raampje dat uitgekapt kan worden boven de keukendeur of tuindeur). Zo wordt voorkomen dat inbrekers bij u gemakkelijk naar binnen komen.

HANS PLAT
Wijkagent Archipelbuurt, Inspecteur van Politie
Eenheid Den Haag, Bureau Karnebeek

vervolg pagina 1 De Javastraat stinkt

Brengt een Haags plan in januari nieuwe inzichten?
We hebben een nieuw gemeentebestuur. Wat is daarvan te verwachten? Wethouder de Bruijn ontving op 2 oktober de delegatie van Haagse bewoners en Milieudefensie en nam het rapport in ontvangst. Hij erkent het probleem, maar biedt weinig oplossingen. Den Haag wil in 2015 voldoen aan de WHO normen, maar er is geen geld gereserveerd voor verbetering van luchtkwaliteit en er zijn geen alternatieven ontwikkeld. D66 heeft in het vorige college ingestemd met de Rotterdamse baan en houdt daar nu aan vast. Utrecht en Amsterdam doen het beter: de vervuiling in Amsterdam is gehalveerd door een aantal maatregelen die het autoverkeer in de stad afgeremd en de lucht schoner gemaakt hebben. De teruggang in economische activiteiten, de angst van Den Haag, heeft niet plaatsgevonden; integendeel, de stad is leefbaarder geworden. Utrecht heeft onlangs de milieunormen aangepast. De Haagse wethouder heeft beloofd in januari een plan te presenteren. We zullen dat in onze wijk met spanning afwachten. Blijf het volgen via Facebook en website.

LVDB

www.milieudefensie.nl/luchtkwaliteit

Adem graag in Den Haag

5 jaar Social Sofa in de buurt

Vijf jaar geleden hebben 22 mensen heel hard gewerkt om in 17 dagen een betonnen bank met mozaïeksteentjes om te toveren tot een letterlijk Archipel-sieraad voor de Bankastraat. Vele eilanden uit Indonesië staan erop, de postboot en de tropische schoenlappersplant. Na de verplaatsing van de sofa krijgt deze plant nu ook water (als het regent), want hij staat een beetje scheef. U bent gewaarschuwd. Bij mooi weer een geliefde plaats om uit te rusten, te lunchen, wat te drinken of om af te spreken. Het is dan ook het startpunt van de avondwandclub van vrouwen uit de buurt.

EPB

NU

Buurt in beweging

Kèk nâh! Een wietplantage in de Atjehstraat

De laatste tijd worden er in de Archipelbuurt steeds meer hennepplantages ontdekt. Zowel in de Riouwstraat als in de Atjehstraat troffen agenten van bureau Karnebeek in woningen een paar duizend hennepplanten aan. Er zijn ook daders aangehouden.

Geweldig hoe de politie, gemeente en het energiebedrijf zijn opgetreden na de ontdekking van een wietplantage verspreid over twee verdiepingen in de Atjehstraat. De omwonenden waren wel van streek. Alles is goed afgelopen, maar zo'n plantage is brandgevaarlijk. Je moet er toch niet aan denken dat de boel afbrandt. Twee grondwerkers van het energiegrondbedrijf Joulz zijn 3 november van half acht tot drie uur bezig geweest om de illegale aansluiting in de straat bij nummer 80 te vervangen. 'Een opzichter kan de kunst gemakkelijk afkijken en vervolgens voor een wietkartel aan de slag gaan,' grapt ze in het bijzijn van hun opzichter.

Je hebt wel even tijd nodig om als buurvrouw over je schrik en woede heen te komen. Er heeft zich zomaar een gevaarlijk crimineel bedrijf gevestigd boven je hoofd. Van binnen is het woonhuis flink beschadigd. Als de gordijnen van een woning permanent dicht zijn, vertrouw er dan niet op dat het pand leegstaat voor huur of verkoop. We mogen de wijkagent altijd tippen als we ons onzeker voelen bij langdurig gesloten gordijnen, verdachte werkzaamheden in de straat of schimmige huurders. Leegstand vormt kennelijk een risico op criminele activiteiten. Het is ook fijn dat we elkaar kennen in de straat. Er is iets dat ons bindt. De mooie lichtval in de straat, de historische sfeer én je kunt er beide Haagse dialecten horen, dat van Haagse Harry en bekaft Haegsch.

In een later stadium volgt er bericht over de strafzaak en zo mogelijk een verslag van de zitting.

ITE VAN DIJK
ATJEHSTRAAT 78

Help wietplantages te ontdekken

U kunt vaak zelf ook bijdragen aan het ontdekken van hennepplantages. Steeds vaker wordt voor de voordeur van een woning het trottoir opengemaakt om vervolgens illegaal stroom af te tappen. Mensen moeten daar veel alerter op reageren en meteen de politie bellen (112 of 0900-8844). Huizen die langdurig leeg staan en plotseling weer 'bewoond' worden. Veel toeloop van mensen met dozen. Ramen die dichtgeplakt worden. Gesloten gordijnen. Ramen die nooit opengezet worden. Ook kun je hennep goed ruiken, het heeft een indringende geur. Men kan ook een anonieme melding doen via Meld Misdaad Anoniem (0800-7000).

Tromboneconcert in de Engelse kerk

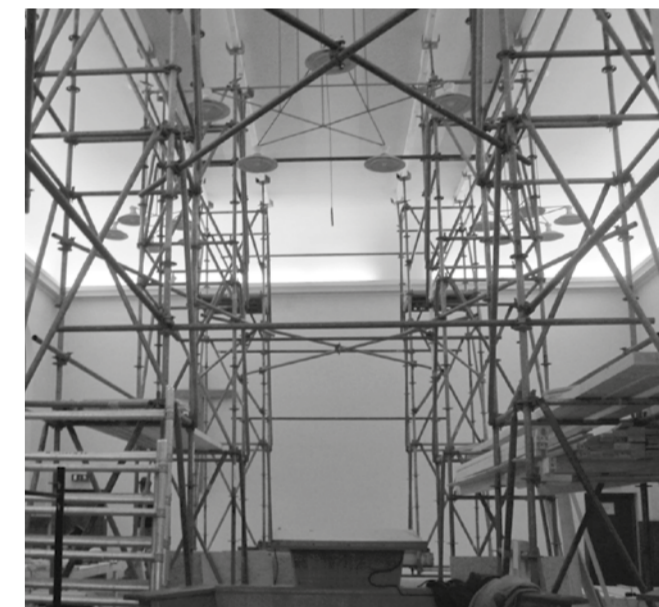
Op zaterdag 6 december om acht uur 's avonds treedt in the English and American Episcopal Church of St. John & St. Philip, in de buurt kortweg de Engelse kerk genaamd, het Trombone Ensemble op. Dit ensemble speelt muziek uit de Renaissance tot muziek van vandaag. Wie het bereik en de schoonheid van de trombone wil leren kennen, zou deze avond niet mogen missen.

U bent van harte welkom in de kerk op de hoek Ary van der Spuyweg/Timorstraat.

Toekomst van de Vredeskapel

Bij het groot onderhoud van de Vredeskapel is gebleken dat de staat van het dak zo slecht is dat ingrijpende maatregelen nodig zijn en de Vredeskapel maandenlang niet gebruikt zal kunnen worden.

Gelukkig bleken de Protestantse Gemeente en De Zalen meteen bereid om onderdak te bieden aan de reeds geplande activiteiten. Zo zullen de Ghanese Gemeente en de Vrije Evangelische Gemeente voorlopig kerken in het Malakkahuis (pal naast de Vredeskapel) en zal het Open Podium gehouden worden in De Zalen (Riouwstraat 1).

Voor de Stichting Vredeskapel is de tijdelijke sluiting een lelijke tegenvaller, maar geen reden om bij de pakken neer te zitten. Sinds de oprichting eerder dit jaar hebben we flink vooruitgang gemaakt. Tientallen vrijwilligers hebben zich aangemeld en we hebben inmiddels zoveel huuraanvragen lopen dat er uitzicht op bestaat dat we financieel rond komen. We kunnen en moeten daarom al aan de volgende stap gaan denken: de aankoop van het gebouw. Zelfs nu de Vredeskapel tijdelijk dicht moet, valt er dus veel te doen. Wij zoeken (onder meer) vrijwilligers die willen meedenken over de financiële, juridische en fiscale aspecten van aankoop van de kapel, maar ook mensen die willen helpen bij de boekhouding, bij het bijhouden van een archief, het onderhouden van de website en het verzorgen van de nieuwsbrief.

Meer informatie
Aart Stevens sallmstevens@cs.com / 070-3505555
Bas ter Haar bterhaar@gmail.com / 070-3550930 / 06-53987094

BAS TER HAAR

exoten•hof

Een wereld aan diversiteit in verse groente en fruit

Bezoek eens onze website.
 Ons hele assortiment thuis op een presenteerblaadje.
 Bestelgemak voor iedereen.

Bankastraat 78g | T 070 350 52 50 | info@exotenhof.nl
 2585 EP Den Haag | F 070 331 90 71 | www.exotenhof.nl

Gransjean
 Wijn en Druisessen

Jochum
 van der Loos

Bankastraat 12
 2535 EN Den Haag
 T 070 350 59 90
 F 070 358 62 18
 info@gransjean.nl
 www.gransjean.nl

Frank & Valk

Koffiehuis De Prinsevink
 Kerkhoflaan (Lo. Prinsenvinkpark)

Een gezellig koffiehuis met terras waar Frank en Maryam van der Valk u gastvrij ontvangen en laten genieten van diverse specialiteiten.

U heeft bij ons een ruime keuze uit diverse belegde broodjes, uitsmijters, soepen etc.

Geopend van maandag t/m vrijdag van 6.30 - 18.00 uur.
 tel. 070 350 47 25
 www.prinsevink.nl (catering)

ZUIVELLAND
 Annelies van den Ende

Bankastraat 44
 Telefoon 070 355 02 44
 www.zuivelland.nl

kaasspecialiteiten

- top kwaliteit boerenkaas
- honderden soorten binnen en buitenlandse kaas
- versgebrande noten
- boeiend assortiment olijven
- kaassouvenirs

voor kenners van smaak!

Balletschool Elsa Vreken

klassiek, conditie, modern meisjes, jongens vanaf 6 jaar ook voor volwassen mannen en vrouwen

Moderne les door **Louise Frank**
 Voor dansliefhebbers vanaf 40 jaar
 In samenwerking met **DeDDDD**

Madoerastraat 17
 2585 VA Den Haag
 070 - 3505149
 elsa.vreken@planet.nl

GET FIT STAY FIT
 www.getfitstayfit.nl

PT-Studio's in de Archipelbuurt:
 Javastraat 88
 Schelpkade 37-38

FitnessClub:
 Oostduinlaan 50

Dé specialist in Personal Training

www.getfitstayfit.nl

Bij inschrijving in december & januari
GRATIS HealthCheck t.w.v. € 52,-

Verkoop
 Koop
 Taxaties
 Huur
 Verhuur

ESTATA
 MAKELAARS O.G.

Badhuisweg 234
 2597 JS Den Haag
 L 070 350 70 50
 F 070 354 19 43
 email info@estata.nl
 www.estata.nl

Taco Risselade
 Ineke van Mechelen

Vastgoedmanagement

... for the personal touch

Adverteren in de wijkkrant Archipel & Willemspark

lage tarieven met een bereik van 5.000 huishoudens!

FORMAAT 1	48 X 75 MM	€ 49
FORMAAT 2	100 X 75 MM	€ 89
FORMAAT 3	153 X 75 MM	€ 125
FORMAAT 4	153 X 100 MM	€ 155

Toeslag advertentie redactiepagina +€10
 Afwijkende maten en arrangementen kunt u aanvragen bij het secretariaat

secretariaat A&W dinsdag tot vrijdag — 0900 - 1300 uur
 070 404 95 80 — secretariaat@archipelwillemspark.nl

OVERWEEGT U UW HUIS TE VERKOPEN OF HEEFT U VERHUISPLANNEN EN WILT U WETEN WAT DE WAARDE VAN UW WONING IS?

NU GRATIS WAARDEBEPALING VAN UW HUIS

BURGER VAN LEEUWEN GARANTIEMAKELAARS
 HEEFT IN DE AFGELOPEN 42 JAAR VELE WONINGEN VERKOCHT IN ARCHIPEL E.O..

Ted Luijk
 Peter Burger

BURGER VAN LEEUWEN
 GARANTIEMAKELAARS

Voor het maken van een afspraak kunt u contact met ons opnemen
 BurgerVanLeeuwen Garantiemakelaars
 Stevinstraat 157, 2587 ED Den Haag, T: 070-3502304, info@bvl.nl, www.bvl.nl

HEEMSKERK Bloemisten

www.heemskerk-bloemisten.nl
 info@heemskerk-bloemisten.nl

Bankastraat 70
 2582 EP Den Haag
 telefoon 070 355 85 44
 fax 070 352 42 33

Matzinger Eversdijk
 Notarissen

Alexander Gogelweg 32
 2517 JJ Den Haag
 T (070) 35 88 000
 F (070) 35 88 707
 E notaris@matzingereversdijk.nl
 I www.matzingereversdijk.nl

de tapperij
 SINDS 1888

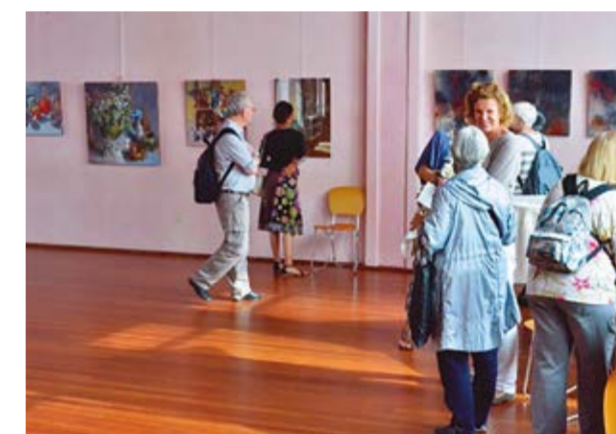
Lunch
 Diner
 Party
 Borrel
 Buffet
 Catering

Atjehstraat 66
 2585 VL Den Haag
 Telefoon 070 352 39 98

Een geslaagd festijn!

Twee herfstzonovergoten septemberdagen met honderden belangstellenden voor de exposities in de Engelse kerk en De Zalen, bij kunstenaars thuis, bij de muziekvoorstellingen, bij sprookjesverteller Charles van Beuning, tijdens de beeldenroute op zondag en last but not least heel veel enthousiaste mensen na afloop van de voorstelling van singer/songwritercollectief Het Nieuwe Lied in de Vredeskapel. De commissie Cultuur is blij met dit resultaat! En dankt nogmaals iedereen: alle medewerkers aan het programma voor hun bereidheid, hulp en steun en de bezoekers voor hun overweldigende belangstelling. Uit de vele reacties een enkel citaat en een paar foto's ter herinnering aan dit bijzondere evenement.

De voorzitter van de bewonersorganisatie, Arnout Offers: 'Op 20 en 21 september konden we allemaal kennis maken met een groot aantal medebewoners van onze wijk die ons hun werk als schilder, beeldhouwer of tekenaar wilden laten zien, die samen muziek uitvoerden of ons lieten meeleven met andere vormen van kunst. Het was een groot succes. Je kon niet alleen kijken en luisteren. Je kon je ook verder informeren, met de kunstenaars over hun werk een gesprek aangaan en bij

voorbeeld overwegen dat werk later in je eigen huis op te hangen. Het bestuur van de bewonersorganisatie is de werkgroep cultuur grote dank verschuldigd. Het moet heel veel werk zijn geweest om het allemaal voor elkaar te krijgen. Het was divers, een verrijking voor ons allen en dat allemaal min of meer 'om de hoek'. Alle lof!

Foto's: Warmolt Lameris, M.L. de Ridder en EPB

De kunstenaars
 Ik neem een hoge hoed voor jullie af. Zo goed georganiseerd. Prachtig boekje laten drukken (wel te weinig, hoorde ik van mensen) Ik hoop dat dit z.z.t. herhaald wordt. Iedereen was erg enthousiast.

Een wijkbewoner
 Wat een enerverend weekend! Wij vonden de zaterdag al een klein feestje en vonden het ontzettend jammer dat we er zondag wegens andere verplichtingen niet bij konden zijn.

De musicus
 En het was hartstikke gezellig bovendien!

De commissie Cultuur denkt nu na over vervolgvacatures in het nieuwe jaar.

- advertenties -

RESPECT Thuiszorg

Team Archipel
 Gezondheidscentrum Hubertusduin
 Bronovolaan 3, 2597 AX Den Haag
 (070) 306 91 70
 servicebureau@respectzorggroep.nl
 www.respectzorggroep.nl

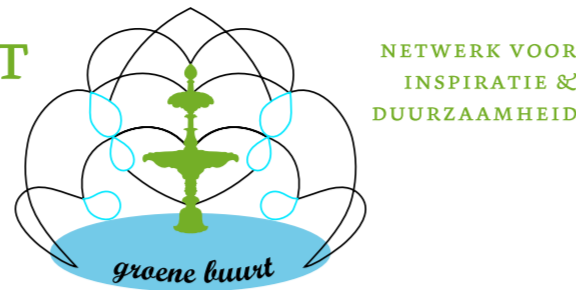
"Een heel vriendelijk, aardig en behulpzaam team. Het zijn vrienden en vriendinnen van mij geworden. Ik hoor het ook in mijn omgeving. Respect heeft een goede naam hier!"
 Mevrouw Doorman, cliënt

PC LOOPT NIET LEKKER?
 PC Refresh Voor elke PC of laptop een oplossing

Reparatie
 Herinstallatie
 PC Plus Service
 Hulp op locatie

Gratis diagnose! Voor particulier, ZZP én MKB
 Uw pc ook weer als nieuw?
 070 220 00 01 | www.pcrefresh.com

In deze nieuwe rubriek gaan we wijkgenoten aan u voorstellen die, opererend in betrekkelijke anonimiteit, met veel passie en inzet bezig zijn om onze directe woonomgeving groener en duurzamer te maken.

De wereld door een groene bril

Hoe lang woon je al in de wijk?

Sinds 1988. Eerst in de Balistraat, hoek Curaçoastraat, vanaf 2006 in mijn huidige woning aan de Billitonstraat, direct naast de Exotenhof.

Wat waren je beweegredenen om in de werkgroep Duurzaamheid te beginnen?

Vier jaar geleden werd mij gevraagd om de redactie van de wijkkrant te versterken. Dat wilde ik wel doen, maar dan wilde ik wel schrijven over duurzaamheid, een onderbelicht onderwerp tot dan toe in de krant. Ik begon met een deeltje van een pagina en heb toen een oproep in de krant gedaan aan buurtbewoners die mee wilden denken over de vraag hoe we de wijk duurzamer kunnen maken. Vier mensen meldden zich, zo zijn we begonnen. Inmiddels is de werkgroep uitgegroeid tot tien personen en het duurzame deel van de krant tot twee volde pagina's.

Wat betekent duurzaamheid voor je?

Voor mij is duurzaamheid een manier van leven. Duurzaamheid heeft te maken met lange termijn denken. Als je nadenkt over de toekomst van je kinderen ben je al bezig duurzaam te denken. Het is natuurlijk een uitgekauwd begrip, maar het gaat uiteindelijk om respect voor je omgeving, om het zorgvuldig omgaan met wat er is. Niet te veel troep op deze aarde achterlaten, zoveel mogelijk spullen hergebruiken.

Hoe duurzaam ben je zelf?

Ik heb al vanaf 1988 geen auto, vind het ook veel leuker om te fietsen en te treinen. Ik ben nog wel een tijdje geabonneerd geweest op Greenwheels, maar dat gebruikte ik zo weinig dat

Marjan Teesing

Marjan voor haar gloednieuwe omvormer, bekijkt de wereld met een groene bril

ik het heb opgezegd. Vlees eet ik ook niet, ik ben een soort 'geboren vegetariër'.

Hoe duurzaam is je eigen huis?

Met mijn huis heb ik meegedaan aan het voorbeeldwoningenproject dat de gemeente Den Haag twee jaar geleden startte. In alle Haagse wijken werden een aantal huizen tot voorbeeldwoning bestempeld. Dat begon met een EPA-advies. Mijn huis

kreeg het label G, het allerlaagste en dus meest onduurzame label, te vergelijken met een tochtig hondenok. De voorbeeldwoningen moesten een paar keer per jaar openstaan voor burendie ook duurzame maatregelen wilden nemen. De maatregelen die ik heb genomen hebben mijn huis uiteindelijk het label C bezorgd, best een prestatie voor een oud Archipelhuis! Mijn streven is altijd te zoeken naar zo goedkoop en zo simpel mogelijke oplossingen. Bijvoorbeeld de tochtige ijskoude poort naast het huis is nu een onverwarme binnenruimte geworden door plexiglas voor de roosters. Verder heb ik voorzetramen, dubbel glas en tonzonfolie achter de radiatoren. Een ingenieus systeem is mijn warmtepomp, die staat naast de koelinstallatie van de Exotenhof. In het voor- en najaar wordt mijn huis vóórnamelijk door deze warmtepomp verwarmd, alleen als het echt koud wordt gaat de cv-ketel aan. Hierdoor heb ik het afgelopen jaar 73% minder gas gebruikt. Maar het aller-allerblijst ben ik met het feit dat ik eindelijk zonnepanelen heb gekregen!!

Let je op je energiegebruik?

Ik heb spaarlampen en LED-lampen, en het is hier nooit warmer dan 19 graden. Mijn warmtepomp bespaart dan wel heel veel gas, maar houdt wel van stroom. Maar nu met mijn zonnepanelen is dat geen bezwaar meer. Drie jaar lang ben ik bezig geweest met een zoektocht naar zonnepanelen op mijn achterhuis. Eindelijk, door de actie die wij nu in de wijk organiseren, is er een bedrijf, Energy Guards (zie verderop op deze pagina's), dat deze panelen tegen een scherpe prijs op mijn dak heeft geplaatst. Ik ben een van de eerste die gebruik kan maken van deze actie. Tot mijn volle tevredenheid kan ik wel zeggen!

CARIEN JANSSEN VAN RAAJ

Doet u ook mee?

Ik vraag me al heel lang af waarom we nog steeds zo afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen voor onze energievoorziening? We halen olie en gas met heel veel moeite uit de grond en slepen die vervolgens de hele aardbol over. Terwijl de zon een oneindige hoeveelheid gratis energie geeft rechtstreeks op je eigen dak. Het is bijna onfatsoenlijk om die energie niet te gebruiken!

Zonnepanelen collectief

Vorig jaar lanceerde de werkgroep duurzaamheid A&W 'Groene Buurt' de Zonatlas: www.zonatlas.nl/archipel-willemspark. Met dit speciaal voor onze wijk gemaakte programma kunt u in een oogopslag zien of uw dak geschikt is voor het plaatsen van zonnepanelen en wat een investering hierin u kan opleveren.

Dit jaar zijn wij een nieuw initiatief gestart: een zonnepanelen collectief. Deze actie is opgezet om het u makkelijker te maken zonnepanelen aan te schaffen. Uit eigen ervaring weten wij

hoe lastig het is om uit al die zonnepaneel aanbieders de meest betrouwbare te kiezen. En ook het met elkaar vergelijken van verschillende offertes en te weten waar je op moet letten is verre van eenvoudig. Met gemeentelijke subsidie hebben wij een expert op het gebied van zonnestroom en collectief inkoop uitgenodigd ons te helpen een goede collectieve actie te starten. Zij heeft de selectieprocedure begeleid. Voor ons waren de volgende criteria belangrijk: betrouwbaarheid, scherpe prijzen, bewezen kwaliteit en het vermogen maatwerk te leveren voor lastige daken. Vier bedrijven deden uiteindelijk mee en voor drie voorbeeldwoningen zijn offertes aangevraagd. Op basis van de uitkomsten van al deze criteria is de keuze gevallen op het bedrijf Energy Guards. En bovendien – een prettige bijkomstigheid – zij hebben hun kantoor in onze wijk, in de Zeestraat.

Uw duurzame steentje bijdragen?

Tijdens het Energiecafé van 3 oktober jl. in het Grand Café van Winkelman & van Hessen is de actie van start gegaan. Op het moment van schrijven hebben zich al een kleine dertig

geïnteresseerden gemeld voor een vrijblijvende offerte. Heeft u ook interesse in een lagere energierekening? Wilt u ook een duurzaam steentje bijdragen? Vindt u het ook de hoogste tijd voor zonnepanelen op uw dak?

Doel dan mee met deze collectieve inkoop want hoe meer mensen meedoen hoe voordeliger het wordt. Buurtbewoners krijgen, vanaf 5 deelnemers 5% korting op alle materiaalkosten en vanaf 35 deelnemers 7,5% korting. De actie zal doorlopen tot eind december.

Wie zijn wij?

Overal slaan bewoners de handen ineen om hun directe woonomgeving – en daarmee de wereld – een beetje groener te maken. De werkgroep duurzaamheid A&W 'Groene Buurt' is opgericht in 2011 en bestaat uit wijkgenoten met een duurzaam hart en de oprechte wens onze mooie oude wijk ook in de toekomst nog aantrekkelijk te laten zijn. Wij hebben allemaal dezelfde soort huizen en komen dezelfde problemen tegen in duurzame initiatieven. Zo langzamerhand, met vallen en opstaan, zijn wij een echt kennisnetwerk geworden. Kennis die wij graag met u willen delen en wij doen ons uiterste best zoveel mogelijk medebewoners te inspireren om met ons mee te gaan op het duurzame pad.

www.zonatlas.nl/archipel-willemspark

MT

Straategel scheurt over straattegels

De schilder in zijn witte werktenu aarzelde niet en sprong van de steiger, trok een sprint achter de haastige vluchteling aan over de stoep van de Billitonstraat en greep hem tien huizen verder in een pieplein struikgewasje, maar niet in zijn of haar kladden.

De stekels van dit kleine diertje dat zo verbazingwekkend hard had gelopen gingen namelijk direct overeind, hij was behoorlijk geschrokken. 'Hij zou het nooit gereed hebben met dat verkeerde hier,' verklaarde de redder zijn actie om de straategel te vangen.

In de korte zijstraat van de Bankastraat wordt soms gescheurd, ondanks de drempels, maar in de winkelstraat is de verkeersdrukte voor een overstekende egel natuurlijk helemaal te groot. De opletende schilder kreeg van buurvrouwen steun in de vorm van een doos om hem veilig te stellen en zorg voor een nieuw onderkomen. 'Waar kwam deze dwaalgast vandaan? Uit het bos? Wat laat hij of zij achter?' Naar het antwoord bleef het gissen, dus opperden ze de Egelopvang. Ondertussen rook de egel de vrijheid en ondernam nieuwe ontsnappingspogingen

door de verhuisdoos verticaal te bewandelen. Hartverscherend om aan te zien was dit tafereel, hij of zij was duidelijk op zoek naar jachtterrein.

Hoe leuk zou dat niet zijn, dacht de ene buurvrouw, en hoe nuttig, een egel als uitbreiding van de biodiversiteit, hoe grensoverschrijdend en verbindend dat deze nieuweling de brandgang kan afspeuren in een paradijs vol slakken, kevers, appels, kikkers, muizen, pissebedden, als in een snoepwinkel voor kleine zoogdierjes als deze. Maar er was ook serieus gevaar: de vijver in de achtertuin, daarin verdrinkt ie, de vele poezen van de burendie, het ROUNDUP dat verderop nog steeds wordt gebruikt volgens de berichten over de schutting, toch allemaal niet fijn voor het kleine leven dat als voer dient voor een egel. Optie 'Egelopvang' leek te ver weg, de achtertuin niet ideaal, de egel herkreeg de vrijheid in het groen nabij het Hubertusduin. Dus wie daar geniet van het natuurschoon met uitzicht over Den Haag, en er hoort scharrelen, snuiven of fluiten weet: hier hebben we te maken met een straategel uit de Archipel...

Prikkelend...

Was de Billitonstraat de ene week nog decor in een achtervolgingstafereel waarbij een rennende egel omstanders verbaasde met een snelle sprint tussen de fietsen door, de week erna bleek in dezelfde straat een vijftal baby-egels te huizen in de achtertuin van de keramiste Thessy Ries. Moederegel was echter nergens te bekennen in de tuin achter het atelier, vader-egels bemoeien zich niet met het grootbrengen, dus concludeerde Thessy dat ze had te maken met zielige, hongerige weesjes die zoals alle weesjes behoefte hadden aan liefde en een volle maag. Ze hadden geen betere pleeg-egelmoeder kunnen treffen.

Binnen de kortste keren kleide ze een nieuw onderkomen voor hen volgens uitgedacht ontwerp – ook wilde bijen kunnen er een ei in kwijt – en ze kregen verantwoorde bijvoeding om ze op sterkte de winter in te helpen. Naast slakjes verzamelde Thessy vooral inlichtingen: met melk help je ze om zeep, bijvoeren kan met kattenvoer en dat is belangrijk want egels houden wel een winterslaap, maar ze kunnen slecht tegen kou, een stekelvachtje isoleert niet best, dus moeten ze het hebben van speklagjes, wit vet om de winter door te komen en bruin vet voor in het voorjaar...

De kleine prikoogjes kregen dus even iets meer aandacht dan oven en draaischijf, ondanks het feit dat Thessy ook een expositie aan het voorbereiden was. Haar zorg deed de egelbabies goed, ze zijn flink gegroeid en scharrelen in het donker door de tuin, voor een winterslaap was het tot nu toe te warm. Misschien is er als voortvloeiend van deze egelopvang wel een insectentoren of egelkasteel te bestellen, voor het rijke leven in de achtertuin...

ISABELLE HYLKEMA

Start aanleg Groene Buurttuin

Begin januari zal nu écht gestart worden met de aanleg van de Groene Buurttuin. In eerdere berichten werd nog uitgegaan van een gefaseerde aanleg in verband met de financiering per fase. Nu is de financiering grotendeels rond, dus kan er gestart worden! De verwachting is dat de aanleg ongeveer 2,5 maand in beslag zal nemen. Dit zal ook afhankelijk zijn van het weer. Als alles volgens plan gaat, zal eind maart – precies wanneer de Archielschool haar 125-jarig bestaan viert – de Groene Buurttuin geopend worden.

Op 17 september jongstleden is een informatieavond georganiseerd waarin de plannen met de buurt en met de ouders van de school besproken zijn. Betrokkenen waren enthousiast over de ideeën en het ontwerp van de tuin. Men bleek echter bezorgd over de vijver in het ontwerp, vandaar dat besloten is deze uit het ontwerp te halen. Tijdens de bespreking kwam ook naar voren dat omwonenden het prettig zouden vinden als de

tuin bij zonsondergang kan worden afgesloten om overlast te voorkomen. Dit voorstel is inmiddels ook met de gemeente besproken, die hier positief tegenover staat. Tijdens dezelfde avond hebben enkele buurtbewoners aangegeven graag te willen participeren in het buurtcomité van de buurttuin.

Heeft u ook interesse om deel te nemen aan het buurtcomité van de buurttuin? Meld u zich dan via info@archielschool.nl. Doneren kan ook nog steeds op rekening NL94 INGB 0004 3480 99 t.n.v. de Archielschool o.v.v. Donatie Groene Buurttuin.

Bent u benieuwd naar het ontwerp of wilt u op de hoogte blijven van ontwikkelingen rondom de Groene Buurttuin? Ga dan naar de Facebookpagina van Groene Buurttuin Archipel en 'like' ons, dan wordt u automatisch geïnformeerd.

ROSALIE WEIJERS

Plan voor warmteopwekking bij AWZI Houtrust

De bestaande vergistingsinstallatie op Afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) Houtrust kan in de toekomst duurzame energie gaan opwekken voor de direct omliggende wijken. Dat blijkt uit een studie die Stichting Duurzaam Archipel/Willemspark (SDAW) samen met drie andere wijkverenigingen heeft laten uitvoeren. Het rapport is tijdens de Haagse Energiebeurs op zondag 5 oktober jl. in het Stadhuis overhandigd aan wethouder Joris Wijsmuller.

Archipel & Willemspark heeft samen met de wijkverenigingen van het Statenkwartier, Benoordenhout en de Vogelwijk (het Vier Wijken Overleg) laten onderzoeken hoe er lokaal en op duurzame wijze warmte opgewekt kan worden, zodat de CO₂-uitstoot vermindert wordt. Fonds 1818 en de gemeente Den Haag hebben meebetaald aan dit onderzoek. Volgens adviesbureau CMAG kan de bestaande zuiveringsinstallatie op het terrein van AWZI Houtrust hiervoor nieuw leven ingeblazen worden. Daarmee kan warmte teruggewonnen worden uit het verontreinigde water van de AWZI. Er zitten weliswaar veel haken en ogen aan dit idee, maar de onderzoekers hebben geprobeerd daar oplossingen voor te vinden. Zo moet er een warmtenet zijn in de directe omgeving van AWZI Houtrust om de geproduceerde warmte direct te kunnen leveren en zo ook rendabel te maken.

Deze warmte kan geleverd worden aan het Norfolkerterrein – waar nieuwe woningen gepland zijn. Ook het Statenkwartier en de Vogelwijk kunnen dienen als (eerste) afzetgebied. De vier wijkverenigingen zijn blij met dit idee. Zij zien deze warmteopwekking als een essentieel onderdeel om tot een duurzame energievoorziening voor Den Haag te komen, en met name voor de oudbouw. Zij willen dan ook een actieve rol spelen om dit idee van de grond te tillen. Daarbij denken ze aan het geven van informatie aan wijkgenoten en het stimuleren van mensen om zich in de toekomst aan te sluiten op het duurzame lage-temperatuur-warmtenet. Een volgende stap kan de oprichting zijn van een Lokaal Duurzaam Energiebedrijf voor Den Haag, waar ook de bewoners financieel aan deelnemen. De verenigingen willen dan ook betrokken blijven bij verdere ontwikkelingen.

MT

40 jaar Klokhuis: een reis door de tijd

40 jaar Klokhuis. Wat is er gebeurd in die tijd? Je kunt natuurlijk archieven uitspitten, oude notulen lezen, interviews met wijkbewoners afnemen maar het beste wat je kan doen is Else Ponsen vragen wat zij zich nog herinnert. Else woont al meer dan 40 jaar in de wijk en was in die tijd 3 jaar gastvrouw in 't Klokhuis, 10 jaar lid van de Centrumcommissie, 3 jaar stagiaire bij het ouderenwerk, werkte 28 jaar voor het secretariaat van de Bewonersorganisatie en is 33 jaar redactielid van de wijkkrant. Voor dit lustrum heeft zij diep in haar geheugen gegraven. Over de betrokkenheid, de creativiteit, de actiebereidheid en de veerkracht van de wijk. Een impressie.

't Klokhuis, hoe begon het? Op 8 november 1974 werd het wijk- en dienstencentrum (wdc) geopend door toenmalig Wethouder Happel. Hij gaf het de naam 't Klokhuis, een verwijzing naar de vroegere bestemming van het gebouw – een klokkenfabriek, maar natuurlijk ook naar de kern van de appel. Jarenlang was het logo dan ook een **appelklokhuis** met een houten uithangbord met appel aan de gevel. Nu hangt daar een echte klok met het logo van de tijd. Vanaf het begin vormden ontmoeting, informatie, activiteiten en dienstverlening de basis van 't Klokhuis. Wijkbewoners hebben het opgezet en het tot de kern van de buurt gemaakt. Wat hebben ze hard gewerkt om alles op tijd in de verf te krijgen. Opbouwwerker Ko Janse, Jan Heirman, vele jaren voorzitter van de Centrumcommissie en Netty de Vroomen, de eerste ouderencoördinator zijn bekende namen uit de beginjaren. En achter de schermen **talloze vrijwilligers** – het is onmogelijk om ze allemaal noemen – die de spil waren van 't Klokhuis. De tijd veranderde. Eerst waren er veel vrouwelijke vrijwilligers, later namen vutters het over van de inmiddels werkende moeders.

't Klokhuis bleef in alle tijden overeind, ook toen het onder vuur kwam te liggen omdat de gemeente het dreigde te sluiten. In mei 2005 kwam de buurt massaal in opstand met handtekeningenacties, lobbyacties en een confrontatie in de vroege ochtend tussen wethouder Klijnsma en boze buurtbewoners. De buurt won, 't Klokhuis werd geprivatiseerd maar wel na een grondige opknappbeurt op kosten van de Gemeente om het achterstallig onderhoud weg te werken.

'Het is de huiskamer van de buurt en dat moet zo blijven'

Er waren **roerige bijeenkomsten** over gevoelige onderwerpen: kabeltelevisie, uitbreiding AH, uitbreiding Madurodam, nieuwbouw Burgemeester de Monchyplein, de grondwaterstandverlaging, CentrumRing en Verkeers Circulatie Plan, Scheveningse Bosjes Schoon. Soms werd er zoveel aanloop verwacht o.a. bij het invoeren van de parkeervergunningen, dat er moest worden uitgeweken naar

de Vredeskapel. Maar ook kleinere acties zoals bij de renovatie van de Paramarihof in de jaren 80, de renovatie van de Commissiehuizen Atjehstraat, en de oprichting huurdersverenigingen Couperusduin of Alexanderflat.

Lang voor de Groene Buurtsoep was de buurt al actief op milieugebied. In 't Klokhuis was de start van de zogeheten Ecoteams. Een groepje wijkbewoners kwam maandelijks bijeen met als doel milieuvriendelijker te gaan leven door hun eigen gas-, elektriciteit- en watergebruik te meten en kritisch te bekijken, beter afval te scheiden, selectief inkopen te doen en vervoersmogelijkheden te vergelijken.

't Klokhuis was ook een vertrekpunt voor maatschappelijke acties. De demonstratie tegen Kruisraketten, **acties om sneller huisvesting voor ouderen te krijgen** (de Borneoflat met Het Schakelpunt, waar vroeger de politiegarage stond) en voor het behoud van de Sophiabibliotheek. Sociale Veiligheid op straat was een thema. Ouderen in de wijk zochten toen naar onverlichte, enge plekken in de wijk om deze te verbeteren.

Het was de startplek voor de wandelingen o.l.v. de bevoegen architect Guido de Sturler over het geheim van de Archipel: de subtiele verhouding tussen overeenkomst en verschil bij de gevels, waardoor er wel variatie is, maar de gevels toch bij elkaar horen. En van de joggers/trimmers, die naar Scheveningen renden. En de centrale plek voor het feest **100 jaar Celebesstraat** in 1981. Daar is trouwens nog een film van. Te zien op www.haagsefilmbank.nl

Er was een duizelingwekkende hoeveelheid activiteiten: Losgaan bij gymnastiek voor 55+, tafeltennis, sjoelen, Caesar, aerobics, powerstretching, yoga, sodurado, tai chi, zelfverdediging voor vrouwen, volksdansen, zang en beweging, biljarten, koersballen en Alexandertechniek.

Je kon je uitleven in je hobbies: de handwerkclub, bridge, bingo, geheugentraining 55+, cursussen Frans, Engels, Spaans, Italiaans, kunstgeschiedenis, pottenbakken/boetsen, schilderen, tekenen, toneelspelen, koor Archicapella, computerlessen, fotografie op tablet of I-phone, fotografie (met ontwikkelen) op de zolder. Er waren tentoonstellingen, van het Gemeentearchief, van vrouwen, van de tekenclub.

Je kon elkaar helpen: kinder-ouderochtenden, waarbij dingen voor de Vrije Schoolbazar gemaakt werden. Steungroepen voor mensen met een alcoholprobleem in de familie of in een relatie. Of met de Wijkbus Stap In, die dit jaar ook al 25 jaar met uitsluitend vrijwilligers draait. Er waren netwerkbijsenkomsten met alle betrokkenen bij het ouderenwerk, waarbij men 'bijgeschoold' werd en de samenwerking nog meer bevorderd werd.

Veel werd opgezet, maar ook veel verdween. De bezuinigingen hebben hard toegeslagen. Het ouderenwerk werd ingekrompen, de sociale raadsleden verdwenen, het opbouwwerk verdween, de rayonagent verdween en er werd bezuinigd op betaalde krachten.

De ontmoetingsruimte werd het hart van 't Klokhuis: in het hele gebouw activiteiten en als moment van rust kan je daar wat drinken of pannenkoeken eten. Jarenlang zat de oudere wijkbewoner Leo iedere dag op zijn vaste kruk een kopje koffie te drinken. Alle gastvrouwen hadden de neiging om deze broodmagere man met koekjes wat dikker te krijgen. Hij was alleen, woonde in een huis met jongeren die hem tot zijn dood hebben verzorgd.

Bewoners treffen elkaar op nieuwjaarsrecepties, sinterklaasvieringen, kerstdiners, modeshows, lustrumvieringen of feestelijke openingen van nieuwe woningcomplexen, zoals de Nieuwe Hof of de Alexanderflat. Er zijn ontmoetingen met eten en inhoud zoals de Koempolans of het Winterweekend met toneel, dans, zang of diaprojecties.

Vijf keer per jaar zijn er openbare vergaderingen van het wijkberaad, er zijn politieke verkiezingsdebatten met voor de wijk relevante items, en je kan er stemmen.

't Klokhuis heeft natuurlijk ook een praktische en informatieve functie: Er is een stand met infomateriaal, en de verspreiding van de wijkkrant start hier. Het aanmeldpunt voor maaltijden of activiteiten zit er, en het secretariaat Bewonersorganisatie, waar je info kan krijgen over adverteren in de wijkkrant. Je kan er een afspraak maken met het Maatschappelijk Werk. Er is een Wisselbibliotheek en je kan je aanmelden voor een rit met de Wijkbus. En er is een verzamelpunt voor olie en vet (niet van auto of bromfiets!).

Ook op medisch gebied kan je er terecht: er is een prikpost voor bloedafname en de trombosediens en een spreekuur voor diabetespatiënten. Het Bestuur van Stichting 't Klokhuis doet de exploitatie zo goed, dat het inmiddels een voorbeeldfunctie heeft in Den Haag. Het draait volledig op vrijwilligers, met nog één parttimekracht voor administratieve ondersteuning. Sinds 1991 is er ook een Vereniging het Klokhuis, die dankzij verkregen giften een financiële bijdrage kan geven t.b.v. vrijwilligers van 't Klokhuis. Een appeltje voor de dorst!

Het bestuur van het Klokhuis zoekt ideeën voor nieuwe activiteiten die we kunnen opstarten in 2015. Graag per brief, email of telefoon doorgeven aan het kantoor.

De **rood afgedrukte** woorden in de tekst verwijzen naar foto's.

stichtinghetklokhuis@live.nl

LVL

J.J. STROÏNK
SINDE 1979
TANDPROTHETICUS

- Gespecialiseerd in volledige en frame gebitsprothesen ook op implantaten
- 30 Jaar lange ervaring en persoonlijk advies
- Vergoeding vanuit de basisverzekering tevens bij bezoek aan huis
- Voor spoedreparaties en pasvormcorrecties kunt u ook bij ons terecht volgens afspraak
- Onze praktijk is rolstoeltoegankelijk

Riouwstraat 17, 2585 GP Den Haag (070) 35 00 482
Website: www.praktijkstroink.nl

Frits van Laar
verfhandel

Bankastraat 83
2585 EH Den Haag

Tel. 070 - 350 34 86

De Haagse Boekeriej

Literatuur ~ Kinderboeken
Antroposofie ~ Filosofie
en heel veel kunstkaarten

Frederikstraat 24 • 2514 LK Den Haag
(070) 346 48 00 • info@haagseboekeriej.nl
www.haagseboekeriej.nl

GEHEEL VERNIEUWD MET NIEUWE EIGENAAR

Java
SCHOENSERVICE

SCHOENREPARATIES • SLEUTELS • SPANNERS • VETERS
INLEGZOLEN • ONDERHOUDSMIDDELEN
JAVASTRAAT 57, 2585 AG DEN HAAG
RONDJAVASCHOENSERVICE.NL • WWW.JAVASCHOENSERVICE.NL
TEL. 070-732 32 89

Fysiotherapie
Manuele therapie
Psychosomatische fysiotherapie
Medische Fitness
Consulten
Advies/begeleiding

Archipel
Fysiotherapie & Manuele therapie

Sumatrastraat 205
2585 CP Den Haag
070 - 3503990
Locatie "De Bataaf"
Ver Huëllweg 2
2585 JC Den Haag
070 - 3506944

www.archipelfysiotherapie.nl

Archipel

ZONWERINGEN & ROLLUIKEN
Paramaribostraat 143, 2585 KB Den Haag

Tel. 070-346 17 70

E-mail: archipelzonwering@gmail.com
Fax: 070-362 29 66

Gespecialiseerd in zonweringen en rolluiken sinds 1949

APOTHEEK NAUTA

• Bankastraat 60, 2585 EP Den Haag
Telefoon (070) 354 00 70
• Javastraat 5
Telefoon (070) 365 60 62

Geopend maandag t/m vrijdag van 8.30-17.30 uur. Op zaterdag van 11.00-15.00 uur alleen Bankastraat.

Ook voor bezorging aan huis of op het werk (op het voor u gewenste tijdstip en kosteloos)

UNIEK VOOR DEN HAAG!
U treft er de aparte klasse van kwaliteitsmerken!

- Alkena
- Kokon
- Corel
- Elisa F
- Evelin Brandt
- Ilse Jacobsen
- No Man's Land
- Oska
- Slijppely
- Sust
- Zilich

BABS & LIZETH

Damesmodezaak in de Archipelbuurt
Bankastraat 107 Den Haag Tel 070 - 338 94 18
Wo t/m vrij 10.00 - 18.00 uur Zat 10.00 - 16.00 uur

Celeste Parfums

Acqua di Parma Leonor Greyl
Annick Goutal Lorenzo Villoresi
Caudalie Mason Pearson
Cire Trudon Molton Brown
Creed Parfums D'Orsay
Diptyque Penhaligon's
Geo F. Trumper Serge Lutens

24/7 online
FREDERIKSTRAAT 963 - 070-346 14 87
WEBSHOP WWW.CELESTE-PARFUMS.NL

Thuiszorg die bij u past

Er kan een moment komen dat u thuis hulp of zorg nodig heeft voor u zelf of een dierbare. Het is dan prettig dat u een organisatie treft die deze zorg levert volgens uw wensen. Evita biedt zorg die bij u past. Een vertrouwde medewerker op vaste tijden en dagen. Het zorgaanbod van Evita bestaat uit huishoudelijke verzorging, persoonlijke verzorging, begeleiding, verpleging en zorg in de laatste levensfase.

Afhankelijk van de zorgvraag kan de zorg binnen 24 uur starten.

Evita Zorg Van Alkemadelaan 315 info@evitazorg.nl
T 070 - 314 16 00 2597 AJ Den Haag www.evitazorg.nl

Vegro
Uitleenpunt

TUINAANLEG EN ONDERHOUD
HOVENIERSBEDRIJF
"DE CONIFER"

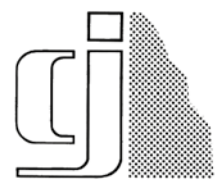
Ook voor uw sierbeplanting, kleine sloopwerkzaamheden, balkon, snoeien en roeien van bomen.

R.G. v. Straaten
Borneostraat 54
2585 TW Den Haag
KVK 27150948

Telefoon/Fax: 070-3541806
Werkt na 18.00 uur
Mobiel: 06-53780411
Mail: info@deconifeer.nl

ANNETTE POLDERMAN
LIJSTEN / ENCADREMENTEN

Chr. Th. JEHEE

Steenhouwerij en
Natuursteenhandel

Gevelbekleding - Schouwbekleding
Trapbekleding - Vloeren
Vensterbanken - Grafmonumenten

Sumatrastraat 30 2585 CS Den Haag
Telefoon 070 - 350 44 80 Telefax 070 - 352 08 06

BANKASTRAAT 85
2585 EH DEN HAAG
TELEFOON: 070 - 355 62 25

Drost & Juten
Netwerk Notarissen

Samen kunnen wij meer voor u betekenen

Postbus 85694, 2508 CJ Den Haag
Nassauplein 36, 2585 ED Den Haag
Telefoon (070) 342 51 00
Fax (070) 356 27 38
E-mail info@drostjuten.nl
Op afspraak ook 's avonds geopend

Jong in de wijk

Zonder al die moderne technologie zou de wereld er mooier uitzien

Tiptop gekleed en precies op tijd verschijnt Piet Hein Schuyff (15) op de afspraak voor het interview. Bij een glaasje water vertelt hij over zijn leven als hipster.

Ik woon al mijn hele leven in de wijk met mijn ouders en twee broers. Ik zit op het Maerlant. Het jaar is natuurlijk nog maar net begonnen en ik ben eigenlijk nog niet helemaal in de stemming om al aan mijn huiswerk te beginnen. Dat moet wel want ik zit nu in 4 havo en voor een deel tellen mijn cijfers van dit jaar al mee voor het examen volgend jaar. Ik ben op het gymnasium begonnen maar heb daar niet hard genoeg gewerkt. Dat is wel vaker gebeurd in

mijn leven, dat ik aan iets begon maar het niet afmaakte. Ik heb op zoveel sporten gezeten, van taekwondo tot voetbal, maar nu doe ik niks meer, nou ja, een beetje hardlopen. Ik heb ook 5 jaar op Rabarber gezeten. Acteur worden, dat zou ik wel willen, maar ook daar moet je veel moeite voor doen. Als je bij Rabarber meedoet aan de productie kost het je je zomervakantie. Uiteindelijk wil ik, denk ik, toch liever psycholoog worden.

Mijn vrije tijd? Ik ga vaak naar de stad om kleren te kopen. Mijn uiterlijk is heel belangrijk voor me. Ik ben een hipster, dat is echt mijn smaak. Hipsters houden van retro kleren, Je kan een hipster herkennen aan zijn superstrakke broek met smalle hoge pijpen, stoffen en patronen die eigenlijk niet bij elkaar passen en bijvoorbeeld van die smalle denimkraagjes. In ieder geval is een hipster heel verzorgd. 's Ochtends ben ik zeker 20 minuten bezig met m'n haar en wel 10 minuten met alleen al het uitzoeken van mijn kleren. Bij elkaar gaat er wel een uur inzitten. Ik hoop dat ik een baan krijg bij AH zodat ik meer geld heb voor kleren. Verder ga ik veel om met vrienden. Mensen komen vaak bij mij met hun problemen.

Eigenlijk ben ik een beetje ouderwets, dat hoort er ook wel bij. Ik hou van oude films, Audrey Hepburn, muziek uit de tijd van mijn ouders en vinylplaten. Ik wil graag zo'n oude platenspeler hebben. Ik doe weinig op Facebook en Twitter. Vroeger las ik heel veel maar door school en zo is dat ook verdwenen. Belangrijk voor mij? Plezier maken maar wel harder gaan werken!

LVL

Voedselbankactie begin november geslaagd

Ook dit jaar is er weer een Voedselbankactie in de wijk geweest, in samenwerking met 't Klokhuis.

Het is nu het tweede jaar dat we dit gezamenlijk hebben gedaan en het is fantastisch om veel gevulde kratjes aan de Voedselbank te kunnen overhandigen. Dank aan alle mensen die een bijdrage hebben geleverd. Heeft U het dit jaar gemist, geen nood, we doen dit ieder jaar in de eerste week van november! Dank aan de vrijwilligers die zich ingezet hebben om alles in ontvangst te nemen. De winkeliers van de Bankastraat hebben de actie ook gesteund, het is fijn dat er ook bij de Voedselbankactie een samenwerking is. Hartelijk dank, Exotenhof, Apotheek Nauta, Dio drogist, De Kruidentuin, Gransjean en Albert Heijn.

Tot volgend jaar!

ANNE TIELEMAN
namens de Stichting Vredeskapel

- advertenties -

Albert Heijn Sumatrastraat,
uw buurtwinkel

Openingstijden:
ma t/m za 08.00 uur - 22.00 uur
zondag 10.00 uur - 18.00 uur

Gewoon bij Albert Heijn

Martin Willems | Hair Art

Bankastraat 103 A
2585 EJ Den Haag
tln+tfx 070 35 44 812

Het Familiebedrijf eigendaal's

KANTOORVAKHANDEL

Foto: Yuri van Geeken

Kantoorvakhandel Eijendaal's aan de Javastraat is sinds 1945 een fenomeen. Bianca Varrossieu stamt uit een familie die altijd 'in de kantoorvakhandel' heeft gezeten, maar zoals de naam al verradt raakte haar familie pas later bij het bedrijf betrokken. Haar vader trad er in 1956 in dienst en nam in 1970 het roer over van het kinderloze echtpaar Eijendaal.

Bianca en haar beide zussen hebben het als geweldig ervaren boven een winkel op te groeien. Voor hen betekende dat te mogen helpen met allerhande klusjes tijdens openingsuren en echt winkeltje te kunnen spelen na sluitingstijd. Logisch, dat zo'n jeugd leidt tot een vergroeiing met het familiebedrijf.

'Vriendelijkheid en behulpzaamheid maken een belangrijk onderdeel uit van het runnen van hun zaak'

Hoewel zij in haar jonge jaren nooit de specifieke wens heeft gehad haar ouders op te volgen, werd zij wel onmiddellijk enthousiast toen haar echtgenoot die wens uitte... De kantoorvakhandel is nog steeds een familiebedrijf in de werkelijke zin van het woord. Bianca's moeder, inmiddels 84, komt nog wekelijks op de fiets vanuit Scheveningen om haar steentje bij te dragen. Zij neemt klussen zoals rekeningen controleren en pakketjes wegbrengen voor haar rekening. Het werk houdt haar jong.

De echtelieden hanteren een duidelijke taakverdeling. Bianca houdt zich met de particuliere kant van de zaak bezig; zoals de inkoop van kaarten en verkoop aan klanten in de winkel. Haar echtgenoot richt zich meer op de bedrijfsmatige kant. Al sinds decennia worden producten geleverd aan ambassades en bedrijven in de buurt. En omdat de kantoorboekhandel service hoog in het vaandel heeft staan, kan dat betekenen dat een simpele pen al onmiddellijk geleverd moet worden. Overigens wordt service eveneens aan particuliere klanten geleverd. Wie de winkel binnenstapt met een speciaal verzoek, bijvoorbeeld een specifieke vulling voor een vulpen, gaat als het even kan als tevreden klant weer naar buiten.

Behalve servicegerichtheid meent Bianca dat wars zijn van een negen-tot-vijfmentaliteit van groot belang is. Ook vriendelijkheid en behulpzaamheid maken een belangrijk onderdeel uit van het runnen van hun zaak. Niet voor niets stond van oudsher op facturen de slogan 'Onze service is anders... is beter' gedrukt.

BF

Het Schakelpunt heeft de wijkbewoners 55+ weer veel te bieden

Happy hour - Nieuwjaarsontvangst
Koffie - High Tea - Spelletjes

Vijf ochtenden in de wijk staat de koffie klaar bij de Ontmoetingstafel tussen 10.00-12.00 uur en op dinsdagmiddag, woensdag- en vrijdagmiddag aandacht voor het geheugen en/of spelletjes o.l.v. Carly. In de wintermaanden een **Happy Hour** op de laatste vrijdag van de maand tussen 16.30-18.00 uur. Sinterklaas met wat lekkers en 2^e Kerstdag een feestelijke

koffie en Oudejaarsmorgen met oliebollen. In december geen Happy Hour, maar wel een **Nieuwjaarsontvangst op vrijdagmorgen** 2 januari 2015 tussen 10.00-12.30 uur.

Soms doen we met vaste bezoekers wat extra zoals een lunch buiten de deur en een high tea in Het Schakelpunt.

- advertenties -

Dagelijks geopend voor lunch en diner

ma t/m vr van 08.30 uur tot 23.30 uur
zaterdag van 9.00 uur tot 23.30 uur
zondag van 12.00 uur tot 23.00 uur
keuken geopend tot 21.30 uur

Bankastraat 32
2585 EN Den Haag
T 070 350 38 16

Elke laatste zondag van de maand live muziek vanaf 16.00 uur

KALKMAN
ADVOCATUUR
& MEDIATION

JOLIJT KALKMAN
Advocaat
Registermediator

advies en procespraktijk onder meer: Familierecht, Huurrecht, verbintenisrecht, Media & Entertainmentrecht

Koninginnegracht 19
2514 AB Den Haag
06 466 11 234
info@kalkmanadvocatuur.nl
www.kalkmanadvocatuur.nl

Fluent English, flexible hours

Spaans spreken...
...VANAF DE EERSTE LES!

- Spaans leren spreken met Paola in Archipelbuurt
- Hier leert u - in kleine groepen (3-5 personen) of individueel - op informele manier de Spaanse taal direct toe te passen.
- Spaans voor kinderen is ook mogelijk.
- Gratis intakegesprek!

Mobiel: 06-22104214 Mail: paolavarelamarnich@hotmail.com
www.spaansmetpaola.net

DE TEGELKUNST

Ambachtelijke wand- & vloertegels — natuursteen —

Verkoop en uitvoering vakmanschap voor restauratie, reparatie en onderhoudsadvies op maat

Javastraat 106, 2585 AV Den Haag
070 363 0112 of info@detegelkunst.nl

Voor openingstijden zie www.detegelkunst.nl

Vertrouwd.

070 324 50 50 | info@nassauhuis.com

NASSAUHUIS
MAKELAARDIJ O.G.

hier had uw advertentie kunnen staan...

Zo was de week van de Vredeskapel 12 tot 20 september

De Vredeskapel zette zijn deuren open en bood een gevarieerd programma, met als doel de Vredeskapel te promoten in de wijk. Gezien ons motto 'Een Huis voor Bezinning, Cultuur en Ontmoeting', was er voor ieder wat wils!

Na het openingssein door middel van een slag op de klankschaal, openden de Haagse Stembelijders, Conny van Leeuwen en Joyce Weber het programma. Zij lieten horen hoe je met klank en tekst je los kan maken uit het soms benauwende keurslijf om je heen. 'Het Lied van de Ziel' omvat bestaande liederen

en mantra's, die eenvoudig of meerstemmig (soms met aanwezige instrumenten) inspireren tot meezingen. De Ghanese gemeente, die in de Vredeskapel kerkt, nam ons vervolgens mee met in het Engels en Ghaans gezongen 'hymn's' (kerk liederen). De teksten werden op de muur geprojecteerd; de muziek werkte aantekelijk, zodat er niet alleen meegezongen, maar ook volop geswongen werd.

Een lezing door Aldien Poll over de Gezondheidszorg, waarin volgend jaar veel zal gaan veranderen, gaf een goed overzicht en nuttige informatie. Het onderwerp maakte veel vragen

los. Behalve wijkbewoners kwamen ingeseinde gezondheidswerkers hierop af.

De taxatie-avond Pronk en Prul, georganiseerd door Willemien de Vlieger, trok een gemêleerd publiek van oude en nieuwe bekenden uit de wijk. Door experts werden juwelen, schilderijen/tekeningen en aardewerk/porselein/klokken etc. getaxeerd. Velen beproefden hun geluk, met wisselend resultaat.

In samenwerking met de Commissie Cultuur van de Bewonersorganisatie Archipel/Willemspark werd een gezamenlijke folder

uitgebracht, waarin de hierboven genoemde activiteiten waren vermeld.

De laatste avond in de Vredeskapel werd verzorgd door genoemde commissie. De Vredeskapel werd omgebouwd tot theater in het kader van het Kunst en Cultuur weekend. Een optreden van Singer-Songwriters van Diligentia en Pepijn zorgde voor een stralend slot van de Week van de Vredeskapel.

GRATIA PRISSE

2x een primeur

WITTE NACHTEN
Carel de Nerée tot Babberich,
Henri van Booven en Louis Couperus
Tentoonstelling
Louis Couperus Museum
9 november 2014 - 10 mei 2015

tekening voor Extaze

De wintertentoonstelling van het Louis Couperus Museum is gewijd aan de vriendschap tussen de symbolistische kunstenaar Carel de Nerée tot Babberich en de schrijver en eerste Couperus biograaf, Henri van Booven, en hun wederzijdse band met Louis Couperus. 'Witte nachten' was de titel van de debuutbundel van Van Booven (1901). De tentoonstelling is te zien vanaf 9 november tot en met 10 mei 2015. Javastraat 17, Den Haag. Twee maal een primeur!

Op deze tentoonstelling zijn de tekeningen voor het eerst sinds honderd jaar te bewonderen. Zij worden aangevuld met andere, zelden geëxposeerde werken van De Nerée uit privécollecties, alsmede boeken, foto's en brieven die licht werpen op deze bijzondere vriendschap. Documenten uit het privéarchief van Henri van Booven worden voor het eerst aan het publiek getoond.

Rond 1900 was Henri van Booven (1877-1964) goed bevriend met de kunstenaar Carel de Nerée tot Babberich (1880-1909). Laatstgenoemde werkte in de stijl van Jan Toorop en Aubrey Beardsley. Hij is wel 'de Couperus van de tekenen' genoemd. Henri van Booven debuteerde in 1901 met de bundel Witte nachten. Hij werd het meest bekend om zijn roman Tropenwee (1904). Via zijn vriend Carel de Nerée leerde hij het werk van Louis Couperus kennen. De Nerée was idolaat van Extaze: 'Het mooiste, wat een der allerbeste Hollanders van de laatste tijd heeft kunnen geven,' schreef hij in een brief uit 1900. Couperus' roman inspireerde hem tot een reeks tekeningen die tot de fraaiste uit zijn oeuvre en wellicht uit de Nederlandse symbolistische kunst van rond 1900 behoren. Van Booven op zijn beurt werd een echte Couperuskennner. In 1933 publiceerde hij de eerste biografie van Louis Couperus.

De expositie is samengesteld door fin de siècle-kenner Sander Bink. Ter gelegenheid van de expositie verschijnt zijn hand het schitterend geïllustreerde boekje Carel de Nerée tot Babberich en Henri van Booven. Den Haag in het fin de siècle. Uitgave van wBOOKS in samenwerking met het Louis Couperus Museum.

LOUIS COUPERUS MUSEUM

- advertenties -

Kerst aan het Spuiplein

Lucent Danstheater
Dr Anton Philipszaal
Nieuwe Kerk

Bestel nu uw kaarten!

kerst. aan het **SPIUPLEIN**
Lucent Danstheater
Dr Anton Philipszaal
Nieuwe Kerk

@TheaterDenHaag 070 88 00 333
aanhetspuiplein www.philipszaal.nl

"Zelfverdediging"
persoonlijke aandacht en begeleiding
Taekwon-do en Kyusho Jutsu

Privé- en Groepslessen, Dames en Heren,
Spec. jeugdlessen 7 t/m 12 jaar

Sportinstituut Rudolf Peter's
Malakkastraat 109, 2585 SL Den Haag
(070) 355 75 42 / 06-22495981 www.rudolfpeters.nl

Kerstdiner in 't Klokhuis

Het maaltijdproject in 't Klokhuis serveert op dinsdag 16 december a.s. een kerstdiner, dat begint om 17.30 uur. De prijs is nog niet bekend bij het perse gaan van de wijkkrant, maar zal rond de € 13 bedragen. Informatie hierover is verkrijgbaar bij 't Klokhuis. Wanneer u aan het kerstdiner wilt deelnemen, dan kunt u zich hiervoor tot 11 december a.s. aanmelden bij 't Klokhuis, Celebesstraat 4, t. 070 350 35 11.

Oproep ideeën voor nieuwe activiteiten

Het bestuur van 't Klokhuis zoekt ideeën voor nieuwe activiteiten die we kunnen opstarten in 2015. Graag per brief, email of telefoon doorgeven aan het kantoor. stichtinghetklokhuis@live.nl

Wijk- en Dienstencentrum 't Klokhuis

Celebesstraat 4
2585 TJ Den Haag
T. 070 350 35 11
I. www.stichtinghetklokhuis.nl
E. stichtinghetklokhuis@live.nl
F. www.facebook.com/klokhuis.denhaag

Openingstijden 't Klokhuis

maandag t/m donderdag 09.00 – 16.00 uur,
vrijdag 9.00 – 13.00 uur.

U kunt voor informatie, reserveringen en toegangskarten van activiteiten bij onze infobalie terecht, dagelijks van 9.00 uur tot 13.00 uur.

Bestuur Stichting Het Klokhuis

De heer Ruud Klein voorzitter
ruudklein@stichtinghetklokhuis.nl

Mevrouw Liesbeth de Bles bestuurslid
liesbethdebles@hotmail.com

De heer Willem Oostdam penningmeester
ienwoostdam@ziggo.nl

De heer Wijnand Punt bestuurslid
wpunt40@live.nl

Stichting Ouderenwerk AWZ/K
Secr. mw G. Arkes, van Speijkstraat 37A
2518 EV Den Haag, T. 392 74 96

Ouderenconsulent Matthias Wenzel,
spreekuur tussen 11.00 - 12.00 uur op afspraak
via 't Klokhuis, T. 350 35 11

Afspraak maatschappelijk werk
Corrie v.d. Velden, ma, di en do op afspraak
via 't Klokhuis, T. 350 35 11

Wijkbus 'STAP IN'
aanmelden/info: tussen 9 - 10 uur, T. 352 04 16

Telefooncirkel A/W/Z
Info coördinator
w Lien Duran, T. 211 04 59
mw M. Simonis-van Harten, T. 350 34 94

Bloedafname en Trombosedienst

De Trombosedienst neemt, in samenwerking met het Bronovo Ziekenhuis, drie keer per week bloed af in het Klokhuis.

Men kan terecht op de volgende tijdstippen:
dinsdag 10.00 – 11.00 uur
woensdag 08.45 – 09.45 uur
vrijdag 08.45 – 09.45 uur

EXPOSITIE Onontdekte talenten

Acht november vierde 't Klokhuis zijn veertigjarig bestaan, reden voor de Archipel Portretgroep om een tentoonstelling te wijden aan de pijlers van het wijkgebouw, namelijk de talloze vrijwilligers die zich inspinnen om deze instelling draaiende te houden.

model Liesbeth

Daarvoor was het noodzakelijk om de (doorgaans zeer actieve) vrijwilligers tot immobiliteit aan te zetten voor een geschilderd eerbetoon op locatie. Vrijwilligers zijn doorgaans bescheiden mensen die zich graag voor anderen inzetten en om dan ineens het middelpunt van de aandacht te worden en ook nog doodstil te moeten zitten is van een heel andere orde. Maar al snel bleek dat ze zonder uitzondering over dit onontdekte talent beschikten en konden wij als kunstenaars ons toeleggen op een mooie serie portretten van een

vijftal vrouwen (helaas niet allemaal) in de korte periode tot 8 november. Het is zeker de moeite waard om met de verschillende schilderkunstige opvattingen van deze kruisbestuiving kennis te maken. Heel veel te bekijken de volgende maanden! Eerst 7 leden van de schildersklas van Marjolein Bos (in 't Klokhuis) die vanaf 3 november door het hele gebouw exposeren en ieder 3 of meer portretten laten zien van onze gastvrouwen en 'bieb'beheerders.

Op 11 januari 2015 weer iets bijzonders: 3 generaties Verhagen: Vader Joop (92), dochter Els, docente tekenen, en kleindochter Anna, afgestudeerd aan de K.A.

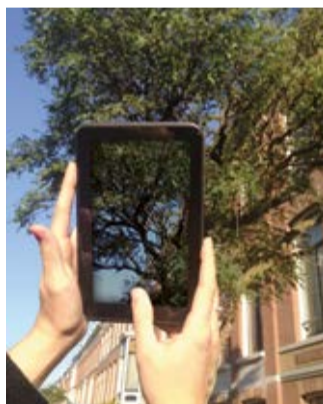
Ik hoop dat u komt kijken! Maar bel eerst even 't Klokhuis: t. 070 350 35 11
ELISABETH KÖNIG

Spreekuur voor computergebruiker

Heeft u problemen die u wilt voorleggen aan een deskundige? Komt u dan langs op het spreekuur op donderdagmorgen. U kunt zich aanmelden per t. 070 350 35 11 of in 't Klokhuis voor woensdag 13 uur.

Fotograferen kun je leren...

... en dat willen we laten zien, vanaf 15 februari 2015. In een cursus, bestaande uit acht lessen, die eind 2014 plaatsvond in 't Klokhuis, leerden 12 wijkgenoten tussen de 65 en 90 jaar jong beter fotograferen en zelfs filmen. Verschillende cursisten leerden hoe ze met een smartphone of een tablet een foto of een filmpje konden maken en die vervolgens konden delen met hun vrienden, kleinkinderen en andere familie. Ze kregen allerlei opdrachten om foto's en filmpjes te maken.

Een selectie van de foto's van de cursisten kunt u volgend jaar, van 15 februari tot 15 maart, bewonderen op een expositie in 't Klokhuis. De expositie wordt op 15 februari 2015 om 15.00 uur geopend met een hapje en een drankje. Wanneer u bij de opening wilt zijn, dan kunt u zich aanmelden bij 't Klokhuis, Celebesstraat 4, t. 070 350 35 11. Komt u een kijkje nemen? Wij verheugen ons op uw belangstelling!

Het Ouderenwerk van Welzijnsorganisatie St. Zebra heeft de cursus georganiseerd. De cursus was mogelijk door het meerjarenprogramma Lang Leve Kunst, dat streeft naar een gevarieerd en uitdagend cultureel aanbod voor ouderen (65+), dat de samenwerking en interactie tussen ouderen en jongeren stimuleert door middel van kunstprojecten. Ook bevordert het de samenwerking tussen welzijn, zorg en kunst. Lang Leve Kunst wordt uitgevoerd en ondersteund door de ministeries van vws en ocw, de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV), het Fonds voor Cultuurparticipatie, het vsbfonds, het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA), Fonds Sluyterman van Loo en Stichting RCOAK. De twee laatstgenoemde fondsen gaven financiële ondersteuning aan dit project. Meer informatie: www.langlevekunst.nl

Gezellig pannenkoeken eten op de maandagmiddag

Ouderwetse pannenkoeken (naturel of met spek) worden gebakken op maandag zo tussen 12.00 en 13.00 uur. Reserveren is niet nodig en de kosten zijn ongeveer € 1 per pannenkoek. Kinderen, ouders en grootouders maar ook alleenstaanden zijn welkom.

Komt u ook?

ACTIVITEITEN IN HET KLOKHUIS

Bibliotheek

elke vrijdag om 10.00 uur

Iedereen kan lid worden van de bibliotheek voor €5 per jaar, voor de mensen met een ooeivaarspas is het zelfs gratis. Er is een ruime en leuke collectie boeken aanwezig, deels afkomstig van de Openbare Bibliotheek. Openingstijden: elke vrijdagmorgen tussen 10 uur en half 12, Celebesstraat 4, biljartzaal 1e verdieping, telefoon 070 350 35 11.

Verzamelpunt olie en vet

In 't Klokhuis is een verzamelpunt voor in de keuken gebruikte olie en vet. De restanten kunnen, verpakt in afgesloten plastic dozen of flessen, worden ingeleverd in 't Klokhuis, op werkdagen tussen 09.00 en 13.00 uur. Het verzamelpunt is dus niet bedoeld voor afgewerkte olie van een auto of bromfiets!

Uit eten

elke dinsdag (55+) Voor de heerlijke 3-gangen maaltijd op dinsdag van 17.15-18.30 uur, bestemd voor wijkbewoners van 55+, kunt u uiterlijk tot maandag 13.00 uur reserveren op 070-3503511. De kosten zijn € 6 per persoon.

Koersbal

Een gezellig balspel op de vrijdagmorgen (55+)

Elke vrijdagmorgen van 10.00-12.00 uur wordt niet alleen serieus maar ook gezellig koersbal gespeeld op de groene mat in de benedenzaal van 't Klokhuis. De spelleider, de heer Piet Damenm, wil ook u graag ontmoeten. Er is wekelijks een vaste groep spelers (dames en heren), maar er is altijd plaats voor nieuwe leden of voor belangstellenden die eens willen komen kijken of meespelen. Daarvoor kunt u zich aanmelden bij de administratie van 't Klokhuis, t. 070 350 35 11.

Meer Bewegen Voor Ouderen in het Klokhuis

Wanneer u belangstelling hebt voor gymnastiekles 55+ (Meer Bewegen voor Ouderen), dan zijn daarvoor mogelijkheden in het Klokhuis. Op de maandagochtend zijn er drie lesgroepen: van 9.30 tot 10.15 uur, van 10.30 tot 11.15 uur en van 11.30 tot 12.15 uur. Cecile Eekhout, de docente, biedt een gevarieerd bewegingsprogramma aan, waarbij ook gebruik gemaakt wordt van muziek. De contributie bedraagt € 6 per maand, met een Ooeivaarspas € 3 per maand. Heeft u hiervoor belangstelling, dan kunt u contact opnemen met 't Klokhuis, Celebesstraat 4, telefoon 350 35 11.

Lezing over koloniale architectuur

Op woensdag 10 december a.s. houdt dhr. J. Walter op de 'Koempoelan' een lezing over de koloniale architectuur en leefstijl in Batavia. De toegang bedraagt € 3,50, inclusief een kopje thee of koffie. De lezing is van 13.30 tot 15.30 uur in 't Klokhuis, Celebesstraat 4. De kaartverkoop is bij de entree.

Gratis maaltijd

In het Schakelpunt of het Klokhuis Deze bon, ter waarde van € 6,00, geeft recht op een gratis maaltijd in het Schakelpunt of 't Klokhuis aan mensen van 55 jaar en ouder, die voor het eerst in het Schakelpunt of 't Klokhuis komen eten. Deze actie is geldig tot eind november 2014. Wanneer u hiervan gebruik wilt maken, dan kunt u zich aanmelden bij 't Klokhuis, tel. 070 350 35 11.